

אדמו"ר הכי"מ וגם ביום ראש-השנה העבר, ולפי דעתו, **נוסף על זה**, יציע להוריה שיחיו, שיקחו על עצמם **שלאחרי** שתבריא הילדה תי **לגמרי**, ידפיסו ספר מאמרי או שיחות כ"ק מו"ח אדמו"ר הכי"מ, היינו שיתנו על זה אז שני אלפים וחמש מאות שקל. ולהוראה אשר **בטחונם חזק** בהשיית אשר הוא רופא כל חולי בני ובנות ישראל, ישלחו עתה על חשבון זה שקל אחד לקה"ת, **לא יותר**. ואם יעשו כזה, מובטחני שכי"ק מו"ח אדמו"ר הכי"מ יגין עליה, שתהיה בריאה ושלמה, וכשתגדל – וועט זי אליין לייגענען דעם ספר שידפיסו. אם (חסר) ביכולתם **עתה**, זאלן זיי ניט נתפעל (חסר), כי אם יחליטו בנפשם לתת בשלימות לתכלית זה – הרי **על הקב"ה** להמציא דרכים ואופנים שיוכלו להביא החלטתם הטובה לידי פועל ביומן שתקויים ברכת כ"ק מו"ח אדמו"ר הכי"מ לרפואה שלמה של הילדה תי. כמובן, **לא** יפרסמו כל עניין זה. אם יחליטו לטוב כניל, טוב שישלחו הדולר לקה"ת **קודם** יום-הכיפורים הבע"ל.

"להתחיל כפשוט בט' בכסלו"

כך כתב לרבי המזכיר הרה"ח הרב יהודה-לייב שיחי' גרונו רבני, בעת שהיה (הריל"ג) ממונה על ספרי קה"ת:
"מצורף בזה פסקי דינים מכ"ק אדמו"ר האמצעי על הלכות גיטין. הרשנ"ז [=הרב שניאור זלמן] שי' הלוי לויטין העתיק זה מכתב יד המצורף בזה. האם למסור לדפוס ולהדפיסו באותו הפורמט דפסקי-דינים שלו על יורה-דעה?"

הרבי מחק תיבת "האם" וסימן עליה חץ לעבר "למסור" והוסיף:

"ובזריזות"
 להתחיל כפשוט בטי"ת בכסלו"
 בראש הדף נרשם: **"מהיר"**.

"הלעומת-זה מתנכל"...

בשעתו התפרסם צילום מענה של הרבי ליהודי שהכין לדפוס ספר בנושא של אהבת-ישראל, ושאל את הרבי אם כראי להדפיסו – להלן תשובת הרבי:

אדרבא ואדרבא – **יועיל ויועיל**

להו"ל [להוציא לאור], **ומה טוב בהקדם**

כי רואים **במוחש** איך שהלעומתו [=שהלעומת-זה] מתנכל באופנים ובדרכים משונים להפיץ שנאת ישראל ר"ל [=רחמנא ליצלן],

ושומו שמים על **שנו"כ** [=שכמה וכמה] נפלו ברשתו ועושים מלאכתו **ובו'** אף שיודעים שהגלות הזה הוא מפני שנאת חיים וכי

[ואין לדבר, ובפרט להאריך, בהיפך טובתם של ישראל כ"א [=כי-אם] המוכרח ביותר]

וכל דיבור ובפרט הנדפס – שתוכנו מביא לאהבת השם התורה וישראל (כולל – **כפס"ד** רז"ל – אע"פ [=כפסק-דין חז"ל – אף-על-פי] שחטא ישראל הוא) – שחד הוא הי"ז [=הרי"זה] ענין שהזמ"ג [=שהזמ"ג רגמא] ודורש ומכריח [ובכנה"ל – אפילו על הספק צריך להו"ל ובפרט שלדעתי זה ודאי]

אזכיר עה"צ לכהני"ל

מצו"ב [=מצורף בזה] לצדקה באה"ק [=בארץ הקודש]

לזכות

האחים התמימים הדגולים לבית

דייטש

הרה"ח ר' זלמן, ר' יוסף, ר' אברהם-משה

וגיסם ר' גבריאל גופין שיחיו

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד לחיזוק ההתקשרות לכ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל בהדה"ק רלו"י מליובאוויטש זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שיחות • איגרות • פניני חסידות לפה"ש • הלכות, מנהגים וטעמיהם • ניצוצות • זמנים

תצב

ערב שבת-קודש
 פרשת מקץ / חנוכה
 א' בטבת ה'תשס"ד

יוצא-לאור על-ידי
 מכון ליובאוויטש שעל-יד
 צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו – המרכז

מורה שיעור ללימוד היומי ברמב"ם

א' בטבת ה'תשס"ד – ח' בטבת ה'תשס"ד

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
ו'	א' בטבת	הלי קדוש החדש. פרק ו-ח.	הלי ק"ש. פרק ד.	מ"ע קנג.
ש"ק	ב' בטבת	פרק ט-יא.	הלי תפלה וברכת כהנים.. בפרקים אלו. פרק א.	מ"ע קנג.
א'	ג' בטבת	פרק יב-יד.	פרק ב.	מ"ע קנג.
ב'	ד' בטבת	פרק טו-יז.	פרק ג.	מ"ע קנג.
ג'	ה' בטבת	פרק יח-יט. הלי תעניות.. בפרקים אלו. פרק א.	פרק ד.	מ"ע קנג. נט.
ד'	ו' בטבת	פרק כ-כד.	פרק ה.	מ"ע נט.
ה'	ז' בטבת	פרק ה. הלי מגילה וחנוכה.. בפרקים אלו. פרק א-ב.	פרק ו.	מ"ע נט. ספר משנה תורה: הלכות מגילה וחנוכה.. בפרקים אלו. פרק א-ב.
ו'	ח' בטבת	פרק ג-ד. תורת חכם וגו'. ספר נשים והוא ספר רביעי. הלי אישות.. בפרקים אלו. פרק א.	פרק ז.	שם: פרק ג-ד. מ"ע ריג.

זמני השבוע*

תאריך	עלות השחר**		זמן ציצית ותפילין	זמן זריחת החמה	זמן ק"ש	חצות והלילה	מנחה גדולה	שקיעת החמה***	צאת הכוכבים
	120 ד'	72 ד' לפני הזריחה							
ו', א' בטבת	4.33	5.22	5.44	6.45	9.08	11.41	12.11	4.42.7	5.09
ש"ק, ב' בטבת	4.34	5.22	5.45	6.46	9.09	11.42	12.12	4.43.3	5.10
א', ג' בטבת	4.34	5.22	5.45	6.46	9.09	11.42	12.12	4.44.0	5.10
ב', ד' בטבת	4.34	5.23	5.45	6.46	9.10	11.43	12.13	4.44.6	5.11
ג', ה' בטבת	4.35	5.23	5.46	6.47	9.10	11.43	12.13	4.45.3	5.12
ד', ו' בטבת	4.35	5.24	5.46	6.47	9.10	11.44	12.14	4.46.0	5.12
ה', ז' בטבת	4.35	5.24	5.46	6.47	9.11	11.44	12.14	4.46.7	5.13
ו', ח' בטבת	4.36	5.24	5.47	6.48	9.11	11.44	12.14	4.47.4	5.14

* הזמנים מתייחסים לאזור השפלה. באזור ההרים העמקים יש שינויים שעשויים להגיע למספר דקות.
** לגבי זמן עלות השחר הנהוג בחב"ד קיימות שלוש דעות. הבאנו את הזמנים לפי הדעה המוקדמת ביותר והמאוחרת ביותר, וראוי להחמיר לפי העניין.
*** זמני השקיעה כאן הם לפי השקיעה הנראית. אולם אדה"ו בסידורו (יסדר הכנסת שבת) מכיר בשקיעה האמיתית, המאוחרת ממנה "בכמו ארבע מינוטין" (שיעור התלוי במיקום ובעונות השנה).

זמני הדלקת הנרות וצאת השבת

פרשת	ירושלים		תל-אביב		חיפה		באר-שבע	
	דה"נ	צה"ש	דה"נ	צה"ש	דה"נ	צה"ש	דה"נ	צה"ש
מקץ, חנוכה	4.07	5.23	4.20	5.24	4.10	5.21	4.25	5.26
ויגש	4.11	5.27	4.25	5.28	4.14	5.26	4.30	5.30

עורך ראשי: מנחם מענדל ברוך • עורך: שניאור-זלמן רודמן • הגהה: יוסף-יצחק איידלמן
מ"ל: מכון ליובאוויטש ש"ע צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו – המרכז
יו"ר: הרב יוסף-יצחק הכהן אהרונב
כתובת: ת"ד 14 כפר חב"ד 72915, טל': 03-9607588, פקס': 03-9606169
ISSN 0793-7474 אינטרנט: http://chabad.org.il דואר-אלקטרוני: chabad@chabad.org.il

ניצוצי רבי

בין השאר (הדברים מתוך הנחה פרטית בלתי מוגה):

...כ"ק מו"ח סיפר לי פעם שבתחילת תקופת המשכילים הם כתבו ספרים אודות דברי ימי ישראל עם כמה וכמה שקרים, וכפרו בניסים, וסילפו דברים היפך ההשגחה והיפך המציאות, וגדולי ישראל בעת ההיא לא אמרו דבר משום שסברו שהרי כולם יודעים שזהו שקר גמור ובמילא לא יתקבלו הדברים.

באותם ספרים כתבו שקרים רבים כל כך עד שכתבו שקריות ים סוף לא היתה נס אלא שהיתה על פי טבע, ונראה שכן מסתבר לפי שיטת ה"מארכסיוז", שטענו שמושה רבנו ידע לכוון אל הרוחות, והגיעה רוח חזקה וגדולה שדחפה את המים הנקראת כיום "טייד".

שזהו שטות לומר כן, שכל חכמי מצרים, שהיו החכמים הגדולים ביותר בעולם, עד כדי כך שעד היום הזה לא הצליחו להשיג כמה עניינים שחכמי מצרים השיגו אותם, והם, חכמי מצרים לא ידעו לכוון נכונה את הרוחות, ורק משה רבנו ידע לכוון מתי תבוא הרוח הזו. הדבר הזה הוא שטות, וכדי שיהיה כן, זה נס גדול יותר מקריעת ים סוף! זהו נס גדול יותר אם משהו יאמין לה!

וכך סילפו ועיוותו המשכילים כמה וכמה עניינים בדברי ימי ישראל, וגדולי ישראל לא הגיבו אז כלום ולא ניסו לכתוב ולהוכיח היפך הדברים, ומכך השתלשל שדורו שלאחרי זה כאשר צריכים ללמוד דברי ימי ישראל אין ספרים כשרים ממה ללמוד.

הדפסת ספר לזכות ולרפואת ילדה

להדפיס ספר שיחות או מאמרים לטובת ילדה הזקוקה לרפואה ולכשתגדל תקרא בעצמה בספר – כך כותב הרבי באגרת מד' בתשרי תשי"א להרה"ח הרב משה-יצחק העכט. המדובר הוא בתקופה שקדמה לקבלת הנשיאות על-ידי הרבי (באופן רשמי). אף-על-פי-כן אפשר להתרשם מן התוקף וההדרות של תשובת הרבי:

בהנוגע להילדה... תי...

נהגה בכשתו, הזכרתי בהיכל כ"ק מו"ח

שמוריקים יין ישן לתוך קנקנים חדשים, אלא מוציאים חומץ, והקורא לפי תומו הולך שולל בחושבו שממלא כרסו בקבלה וחסידות" – כך מתאר הרבי במכתב משנת תשכ"ג ('מקדש מלך' כרך ד עמ' שנב) את בעיית הספרות על הקבלה והחסידות מבית מדרשם של ההשכלה והמשכילים.

לא כל הרוצה ליטול את ה'

בהזדמנות אחת (במרחשוון תשמ"ח) התייחס הרבי להוצאה-לאור של שיחותיו הקדושות וכתב בין השאר:

יבררו סו"ס [=סוף-סוף] מי הם המו"ל [=המוציאים לאור] השיחות וכו' בכותרות שונות ולשונות שונות ויתדברו ביניהם (באמצעות הבד"ץ וכיו"ב)?

ע"ד [=על דבר] סדר (קצת עכ"פ)... לשלול שכאוי"א [=שכל אחד ואחד] מטף אנשים ונשים מו"ל [=מוציא לאור] וכו'

בדפוס ולרבים ולדורות

ובכתב-יד-קדשו התפרסם מענה שנכתב, כנראה, לעורכי ספר המנהגים בעת שלבי העריכה של הספר:

דבר גדול ונחוץ מאד

אסיפת כל דינים ומנהגים יחד וסידורם –

ולכן כדאי ביותר לגמרים –

אבל אין להדפיס עד שיהא הזמ"ג [=הזמן גרמא] לעבור עליהם בעיון המתאים לדבר המו"ל [=המוציא לאור] בדפוס לרבים ולדורות.

הצרה נובעת מהעדר תגובה מיידית

בהתוועדות שבת-קודש פרשת ניצבים-וילך, כ"ה באלול תש"ל, הביע הרבי את צערו על המחסור השורר בתחום בספרי היסטוריה ("דברי ימי עם ישראל") ברוח ישראל סכא. בהקשר זה סיפר דברים ששמע מחותנו כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ בעניין הרקע לכך, וכה אמר

שבת חנוכה - עבודה מצד עצם נקודת היהדות

הן השבת והן חנוכה מנטאים עניין של מנוחה □ אבל חנוכה מוסיף בשבת, שגם העבודה באופן של מנוחה צריכה להיות בינינו □ המנוחה דשבת היא ביחס לעובדין דחול, אבל בנוגע לענייני קדושה - הרי אדרבה, דווקא ביום השבת צריכים לעסוק ולהתייגע בכל ענייני קדושה □ משיחת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

נצחון המלחמה באופן ד"מסרת גיבורים ביד חלשים ורבים ביד מעטים וכו", וזהו כללות העניין דחנוכה - מנוחה לאחר מלחמה זו. והחילוק שביניהם: המנוחה דשבת היא מנוחה ממלאכה - "כל מלאכתך עשויה", אבל המנוחה דחנוכה אינה מנוחה ממלאכה שהיא חנוכה מותר בעשיית מלאכה [וכידוע הביאור המובא בדרושי אדמו"ר הזקן עם הגהות וביאורי הצמח-צדק (אור-התורה חנוכה (כרך ה') תתקנז, ב ואילך) אודות החילוק שבין חנוכה המותר במלאכה לשאר הימים טובים שאסורים במלאכה] - כי אם מנוחה ממצב של מלחמה. וישנו עילוי בזה מה שאין בזה, כדלקמן.

ג. העילוי דשבת - מנוחה ממלאכה - מובן גם לאיש פשוט, עד שאין צורך להסביר זאת. ובפרט כאשר מדגישים שהמנוחה ממלאכה היא באופן ד"כל מלאכתך עשויה", כלומר, אין הכוונה שישנו חסרון במלאכתו, אבל ביום השבת לא איכפת לו אודות חסרון זה, אלא אין כל חסרון במלאכתו - כל מלאכתך עשויה", שזוהי מעלה גדולה ביותר. ועל-אחת-כמה-יזכמה כאשר מספרים לו

א. שבת חנוכה מורה על הצירוף דב' העניינים דשבת וחנוכה גם יחד. כלומר: ישנו העניין דשבת בפני עצמו, וישנו העניין דחנוכה בפני עצמו, וכאשר ב' עניינים אלו מצטרפים יחדיו - אזי נעשה העניין דשבת חנוכה. ומכיוון ששבת חנוכה מורה על צירוף שניהם גם יחד - מובן, שזוהי עניין נעלה יותר מאשר שבת וחנוכה כפי שהם בפני עצמם, כי - נוסף לזה שכאשר ב' העניינים דשבת וחנוכה מצטרפים יחדיו פועל כל אחד מהם הוספה ועילוי בעניין השני (כמובן בפשטות), הרי עצם צירופם יחד מורה שישנו עניין שלמעלה משניהם, ולכן, בכוחו לצרף ב' עניינים אלו גם יחד (כמבואר בכמה מקומות שצירוף ב' עניינים יכול להיות רק על-ידי עניין שלישי שלמעלה משניהם).

ב. והביאור בזה:

שבת וחנוכה - עניינים מנוחה: שבת הוא עניין המנוחה - כמאמר רז"ל בא שבת בא מנוחה, וחנוכה הוא גם עניין של מנוחה - כמודגש בשם ד"חנוכה": "חנו כ"ה", כלומר, עניין המנוחה אחרי המלחמה נגד היוונים, כמסופר בארוכה בנוסח ד"על הניסים" אודות

הקמת והרחבת ספריות ציבוריות

באותה הזדמנות התייחס הרבי גם להקמת והרחבת ספריות ציבוריות (שם עמ' 273):

בכל מקום ומקום שהקימו ויקימו בית ציבורי לתורה, תפילה וצדקה, וכיו"ב - יש להשתדל שנוסף לספרים המוכרחים, סידורים, חומשים, ספרי תהילים וכו', יהיו עוד הרבה ספרים - "בית מלא ספרים" - בכל מקצועות התורה, כלומר, להקים ספרייה תורנית (או להרחיב את הספרייה הקיימת) לתועלת הציבור כולו, שיוכלו להוסיף ולהרבות בלימוד התורה, הן בכמות והן באיכות, על-ידי העיון והלימוד בריבוי ספרים בכל מקצועות התורה.

כבוד הספרים

בחודש אדר ראשון תשכ"ה התרחש המאורע הבא:

הרבי פותח את דלת 'גן-עדן-התחנות' בדרכו לצאת לביתו. גיסו הרש"ג עומד בפתח כדי להיכנס לביתו, ומכיוון שרש"ג הגיע אחרי לימודו ב'זאל' הקטן, היו בידו ספרים. הרבי סימן לרש"ג שייכנס קודם כי הוא נושא עמו ספרים. הרש"ג ניסה להתווכח עד שלבסוף נכנע. הרבי חייך אליו חיוך רחב.

לברור הסולת מהבר

פרט מעניין מצוי במכתב ששיגר הרבי בתור יו"ר ועד הפועל של 'המרכז לענייני חינוך' בח' בשבט תש"ה (תש"ג) להרה"ח הרב משה-יצחק העכט (לימים השליח לייסוד ישיבת 'אחי תמימים' בניו-הייבן, אך באותם ימים ניהל את הישיבה בווסטר) הניתן כאן בלשונו:

שולחים אנו לו שני ספרים על-דבר שבת וטהרת המשפחה. ואף שלא הספקנו לברר אם הכל [=המופיע באותם ספרים] שם כדבעי, הוא בעצמו הלא יוכל לבחור משם חומר הדרוש לו לנאום וכדו[מה], אבל לא יתנם לקריאה לאחרים קודם שיברר.

חומץ במקום יין

"בתקופתנו זו שלצערנו יש ספרים וסופרים מקרוב באו המתארים את חכמת הקבלה וגם תורת החסידות איש הישר בעיניו, ולא

"ביותר וביותר!"

בהזדמנות מסוימת (בהיותו אחראי על הספרייה של הרבי) שאל המזכיר הרה"ח הרב

שישנו מדרש נפלא – המובן גם בפשוטו של מקרא, שלכן הובא בפירושו רש"י על התורה (בראשית ב, ב): "מה היה העולם חסר – מנוחה, באת שבת באת מנוחה". זאת אומרת: אף-על-פי שבבריאת יום השישי נאמר "וירא אלוקים את כל אשר עשה והנה טוב מאוד", כלומר, שכללות בריאת העולם היתה במעמד ומצב ד"טוב", ויתירה מזו: "טוב מאוד" – אף-על-פי-כן, לפני כניסת השבת עדיין "היה העולם חסר", ו"מה היה העולם חסר – מנוחה", ועניין זה נפעל ונשלם בכניסת השבת, "באת שבת באת מנוחה". ומזה מובן גודל העילוי דמנוחה – שלולי זאת חסר עדיין בכריאה כפי שהיא במעמד ומצב ד"טוב מאד". ומזה מובן שהעילוי דשבת הוא – מצב של מנוחה שלמעלה מעניין של מלאכה ועובדין דחול, כללות עניין הקדושה.

וזהו גם הקשר דחוכה עם הגאולה העתידה שאין אחריה גלות (עניין הנצחיות, הנרות הללו אינן בטלין לעולם) – וכפי שנתבאר בהתוועדות שלפני זה (שיחת ש"פ וישב סעי' ב') שעל-ידי הפיכת החושך לאור נפעל עניין הנצחיות (אינן בטלין לעולם) – גם בזמן הגלות.

[זאת אומרת: מה שגלות חוכה הם באופן נצחי גם בזמן הגלות – הרי זה לפי שהנס דחוכה עצמו היה קשור עם מצב של גלות (ועד שזהו גלות עמוק יותר – "לכבוש את המלכה עמי בבית"), כלומר, שעניין הנצחיות שבחוכה (שאינן בטלין לעולם, גם בזמן הגלות) היה כבר באותו זמן שבו אירע הנס דחוכה בפעם הראשונה (ולא שעניין זה נתחדש לאחרי זמן), כי העילוי דחוכה נפעל במצב של גלות].

וזהו גם העניין שחוכה מותר במלאכה: כללות עניין המלאכה וההתעסקות בעובדין דחול – נחשב לעניין של גלות ביחס למעמדו ומצבו של יהודי, ולכן, לעתיד לבוא לא יצטרכו בני ישראל לעסוק בעובדין דחול ("ואספת דגנך גו"), כי יקויים היעוד "ועמדו זרים ורעו צאנכם".

ומכיוון שחוכה מותר במלאכה [ובמילא ישנו חיוב לעסוק במלאכה, וכדרשת המכילתא על הפסוק "ששת ימים תעבוד", ש"נצטוו על המלאכה"] – נמצא שהגילוי דחוכה נמשך גם בעובדין דחול, שזהו בדוגמת העניין דהפיכת החושך לאור.

ה. וזהו החילוק שבין שבת לחוכה – ששבת הוא עניין הקדושה, למעלה מעובדין דחול, ואילו חוכה ענייני – הפיכת החושך (עובדין דחול, וגם גלות) לאור.

ו. ולא ידך – ישנו עילוי במנוחה דחוכה (אף שחסר אז המנוחה ממלאכה, שהרי חוכה מותר במלאכה), מכיוון שהוא באופן דהפיכת החושך לאור, שהרי המנוחה דחוכה באה לאחרי עניין של חושך וגלות כו' – "כשעמדה מלכות יוון הרשעה", תכלית הירידה, ולכן, במנוחה דחוכה ישנו העילוי דהפיכת החושך לאור.

ד. והנה, אף-על-פי שגם לפני הניצחון והמנוחה דחוכה ("כשעמדה מלכות יוון הרשעה כו") עמד בית-המקדש השני על תלו, ואם כן, אין זה מצב של גלות (לכאורה) – הרי לא ידך, הירידה שבזמן הבית גופא היא (בפרט א') עניין של גלות עוד יותר מאשר הירידה בזמן שאין בית-המקדש קיים, מכיוון שזהו באופן ד"לכבוש את המלכה עמי בבית": למרות שבית-המקדש עומד על תלו, נכנסו היוונים לבית-המקדש, ובבית-המקדש גופא – להיכל, ועד ש"טמאו כל השמנים שבהיכל", ש"שמן" הוא עניין נעלה ביותר כו', ובזה גופא – לא רק חלק מהשמן, אלא "כל השמנים שבהיכל" (עד שהיו צריכים לחפש ולמצוא פך אחד של שמן טהור כו'). ומובן גודל הירידה

על ספרים, סופרים וספריות

"נכון לנצל מנהג ישראל, להעניק שי ספרי קודש הנדפסים כמתנה לאחרים, כולל לילדים לרגל שמחתם, לקראת חג וכיוצא בזה" □ הרבי מעודד הוצאה לאור של ספר שמטרתו להגביר אהבת-ישראל ומביע צער על מחסור בספרי היסטוריה יהודית ברוח ישראל סבא □ לרגל ה' בטבת היום שבו "דידן דהספרים – נצח!"

מאת הרב מרדכי-מנשה לאופר

הפרטית בכל בית ובית, דיבר הרבי בית הרחבה בשבת פרשת ויגש ה' בטבת תשמ"ח ('התוועדות' תשמ"ח כרך ב עמ' 171-172):

בכל בית פרטי של כל אחד ואחד מישראל צריכים להיות ספרי היסוד של יהדות (נוסף לחומש, סידור, תהילים, ובבית חסידי – גם ספר התניא וכו'), כולל ובמיוחד – ספרי הלכה בעניינים הנוגעים לחיי היום-יום, שילמדו בהם לעתים קרובות, כדי לדעת המעשה אשר יעשון.

וכן בנוגע לחתן וכלה שמתכוננים לבנות בית יהודי – שביחד עם ההשתדלות להכין כלי הבית יש להשתדל (ואדרבה – לכל לראש) שבבית יהיו **ספרי קודש**, שילמדו בהם כו' ועד שנעשה "בית מלא ספרים" – ... שכל מציאות הבית וכלי תשמישו חזורים בתוכנם של "הספרים", ובלשון חז"ל – "בית ועד לחכמים"...

יש לעורר עוד פעם אודות המדובר כמה פעמים שלכל ילד וילדה (גם הקטנים ביותר, שהגיעו לכלל הבנה, משתינוק מתחיל לדבר כו') יהיו ספרי קודש **משלהם**, כמו סידור, חומש ותהילים, ספרים שיהיו **ברשותם ואחריותם**, ויניחו **בחזרם**...

ובוודאי יסבירו להילדים שלא יחששו להרבות להשתמש בספרים מחשש שיתקלקלו ויקרעו – מכיוון שהבטיחו להם ספרים **חדשים ומהודרים** עוד יותר.

בהתייחסו לספרי רבותינו המצויים בשביה, קרא הרבי, בהתוועדות שבת-קודש פרשת ויגש תשנ"ב (ספר-השיחות תשנ"ב כרך א עמ' 226), לכל אחד ואחד לתרום את חלקו לגאולת הספרים:

על ידי שכל אחד ואחד, מהאנשים, נשים וטף, יעשה עניין דוגמתו, על-ידי שיכניס לביתו או בספרייה וכיוצא בזה ספרי (וכתבי) קודש חדשים, בהוספה על הספרים המצויים אצלו עד עתה ב"בית מלא ספרים" שלו.

ומכיון שכיום הדבר הוא בנקל, שכן מדי שבוע נדפסים ענייני תורה חדשים, הן הדפסות חדשות של ספרים שמכבר יצא לאור, ובמיוחד-ספרים חדשים ממש...

וכל הריז הרי זה משובח – לקבל החלטות בנידון כבר עתה, ולממשם בהקדם האפשרי, כולל על-ידי עשיית מינוי מראש (בתשלום) על ספרים טרם צאתם-לאור (ובלשון המופיע בכמה ספרים "פרענעמראנטן")...

וכן דבר נכון לנצל מנהג ישראל להעניק כשי ספרי קודש הנדפסים כמתנה לאחרים, כולל לילדים לרגל שמחתם לקראת חג וכיוצא בזה.

שהבית יהיה חזרו בתוכן הספרים

על רכישת ספרים והרחבת הספרייה

וכתבי רבותינו נשיאינו שבספריית ליובאוויטש, בשנת תשמ"ז.

כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו הכריז על יום זה כיום סגולה ועת צרון לדורות²². כמו-כן יצא בקריאה קדושה להוסיף ולהרחיב את ספריית אגודת-הסידרי-חב"ד ליובאוויטש, וכן לייסד ספריות תורניות ציבוריות ולהרחיב גם את הספרייה הפרטית של כל אחד ואחד, במיוחד של ילדים ב'בית חב"ד' הפרטי שלהם, בספרי רבותינו נשיאינו ובספרי קודש בכלל.

מדבריו במעמד השמחה: "כמו בעת מאסרו וגאולתו של רבנו הזקן, הרי בעל השמחה והגאולה למד מכל האירועים הוראות בעבודת ה', ואחת המסקנות שלו היתה להוסיף ביתר שאת בהפצת המעיינות חוצה. לאור כל זה ברורה ההוראה האלוקית הנצחית בקשר לאירוע הנוכחי, שדווקא מן הטיעונים וההאשמות כאילו אגודת-הסידרי-חב"ד, כולל הספרייה שבה נמצאים הספרים וכתבי דא"ח, איננה בשימוש עבור הפצת המעיינות חוצה, הרי דווקא מטיעונים אלו יש ללמוד עתה להגביר עוד יותר את הפצת תורת רבנו ולימודה ביחיד וברבים מתוך שמחה עצומה והתלהבות, שמחה פורצת כל גדר²³."

מההוראות ("אבן הבוחן" דנצחון הספרים) דיום זה: להוסיף בקביעות עיתים לתורה, כולל

ובמיוחד לימוד ברכים, ולכל לראש – לימוד [משניות, ועל דרך זה בספרים שנפדו] המביא לידי מעשה, עד ללימוד ההלכות ברמב"ם ושו"ע ונו"כ ועד לפנימיות התורה, ולעורר רבים לזה²⁴.

רכישת ספרי קודש – שיהיו בכל בית יהודי פרטי, וגם בחדר האוכל, ספרי יסוד (נוסף לחומש, סידור, תהילים, ובבית חסידי – גם ספר התניא וכו') כולל ובמיוחד ספרי הלכה למעשה בחיי יום-יום, שילמדו בהם לעתים קרובות. וכן שלכל ילד וילדה יהיו ספרי קודש משלהם ("תניא קטן"), בחדרם, ויסבירו להם שלא יחששו מקריעה ברוב השימוש, כי אז אדרבה יקנו להם ספרים חדשים ומהודרים עוד יותר. וכן לדבר עם המו"לים ומוכרי הספרים על הנחה מיוחדת לרכישתם, וכל הזריז בכל זה הרי זה משוכח, כולל גם על-ידי הזמנה מראש כ'מנוי' ('פרענומערנאנטן') המקבל את הספר תיכף ומיד בצאתו לאור. וכן לקיים מנהג ישראל לתת מתנה לחתן – ש"ס, ולכלה – סידור 'קרבת מנחה' (ובימינו אלה – ספרי הלכה בעניינים השייכים להנהגת הבית "בלשון ברורה ודרך קצרה" בלה"ק, או מתורגם לשפת-המדינה), וכל המרבה הרי זה משוכח. וכן לתת ספרי קדש כמתנה, גם לילדים, לקראת שמחה פרטית או יום-טוב²⁵.

והנה, גם המנוחה דשבת קשורה עם מציאות וטבע העולם, שהרי שבת הוא משבעת ימי ההיקף... אבל: מכיוון ששבת עניינו שביתה מעובדין דחול – הרי המציאות דעולם וטבע (ביום השבת) הוא באופן אחר, היינו, עולם

יהודי יבול לחשוב שבשבת לא נשאר לו אלא לנוח ולהינפש... על זה אומרים לו, שעיקר העניין דעבודת התפילה הרי זה ביום השבת דווקא

דיוסף השייך להאמור לעיל (אודות המנוחה דחנוכה) מודגש בפרשת מקץ היא – "ויהי מקץ שנתיים ימים גו", דקאי על הזמן שיוסף היה בבית-הסוהר – עניין של גלות, ומיד לאחר זה מסופר שיוסף יצא מבית הסוהר, ועד שנעשה "משנה למלך" – מבית האסורים יצא למלוך (פרש"י קהלת ד,ד). ולכן, הרי זה בדוגמת כללות עניין המנוחה דחנוכה – ניצחון ומנוחה לאחרי מצב של חושך וגלות כו', הפיכת החושך לאור.

ועניין זה מודגש בפרשת מקץ דווקא – מפני שבה מדובר אודות ב' המצבים גם יחד, כלומר, ישיבתו בבית-הסוהר מחד גיסא, והיותו "משנה למלך" לאידך גיסא: בפרשת וישב מסופר רק אודות עניין הירידה – "ויוסף הורד מצרימה", ועד לירידה דבית-הסוהר. ובפרשת ויגש (ובפרשת ויחי) מדובר אודות מצבו של יוסף לאחרי שכבר נעשה "משנה למלך".

ואילו בפרשת מקץ מסופר אודות ב' המצבים: מצב של גלות – ישיבתו של יוסף בבית-הסוהר, ועד כדי כך שכדי להוציאו משם צריך פרעה לחלום חלום, ולקרוא לכל חרטומי מצרים שיפתרו את חלומו וכו', ולאחרי שאינם מצליחים לפתור את החלום, זקוקים לשר המשקים שיזכיר את יוסף לפני פרעה, ורק

וטבע שלמעלה מעניין של חול (שביתה מחול, ולא שהחול עצמו מתעלה).

ועד כדי כך – שחיות העולם בשבת היא מבחינת מחשבתו של הקב"ה שלמעלה מבחינת הדיבור כו', שזהו עניין השביתה מעשרה מאמרות – עלייה לבחינת המחשבה. כלומר: שבת הוא אמנם בכלל ימי ההיקף, אבל זהו עולם אחר לגמרי – למעלה מעניין של חול. מה-שאינ-כן חנוכה הוא עניין של חול, ובזה גופא נפעל עניין של מנוחה – הפיכת החושך לאור.

ולכן דווקא ימי חנוכה הם במספר שמונה – כי שבת (מנוחה ממלאכה) היא דרגא בהשתלשלות (בכלל היקף), ואילו הכוח להפוך חושך לאור (מנוחה דחנוכה) היא מבחינת שלמעלה מהשתלשלות – שמונה (למעלה מההיקף).

1. האמור לעיל אודות כללות עניין המנוחה דחנוכה – מצינו גם אצל יוסף, וזהו הקשר לפרשת השבוע, פרשת מקץ (בהתאם לפתגם של אדמו"ר הזקן שצריכים "לחיות" עם העניינים דפרשת השבוע), שבה מדובר אודות מעלתו המיוחדת של יוסף.

ובקהרים:

אודות עניינו ומעלתו של יוסף – מדובר בכמה פרשיות, החל מפרשת וישב (שבה

תשמ"ז ח"ב עמי 243.
22 בסיום חזרת השי"ח (בשנת תשמ"ז), החל השי"ח (הרה"ח ר' זאב"יחוקאל שי' הכהן כץ) לומר קדיש. הרבי הביע תמיהה על כך, ונענה שיש (ואכן היה) חתן בבית-הכנסת.
23 תקציר – ע"פ ימי חב"ד.
בשעתו נמשכה השמחה שבעת ימים, כאשר בכל יום היה הרבי אומר שיחה מיוחדת. בשיחת שי"פ ויגש אמר בין השאר: "יש להכריז ולפרסם שבמינו אלה נמצאים אנו בזמן (ומקום) מיוחד, אשר, לא נותר בו אלא עניין אחד ויחיד – וחיוב אדם לומר בלשון רבו, כלשון כ"ק מוי"ח אדמו"ר: 'עומדו הכן כולכם, לבניין בית-המקדש העתיז בביאת זוד מלכא משיחא!'" (התוועדויות תשמ"ז ח"ב עמי 203).

24 'התוועדויות' תשמ"ח ח"ב עמי 164-174. סה"ש תשנ"ב ח"א עמי 211-212.
25 'התוועדויות' תשמ"ח שם עמי 171-173, תשמ"ט שם עמי 103. סה"ש תשנ"ב עמי 488, 360, 227.

לאחרי כל זה יוצא יוסף מבית הסוהר. ומבלי הבט על גודל ירידת הגלות – הנה מיד לאחרי זה נעשה יוסף "משנה למלך"!
וזהו הקשר בין עניינו של יוסף (שבפרשת מקץ) לכללות העניין דחנוכה – כי חנוכה עניינו מנוחה ביחס למצב של חושך וגלות כו', וכמו כן מה שיוסף נעשה "משנה למלך" (עניין של מנוחה) – היה זה ביחס למצב של גלות (ישיבתו בבית-הסוהר).
זאת אומרת: עניינו של יוסף הוא – שגם בהיותו בגלות הרי הוא במעמד ומצב ד"משנה למלך". דהנה, עצם העובדה שיוסף הוא "משנה למלך" בלבד ("הכיסא אגדל ממך") – הרי זה מורה על מצב של גלות, ואף-על-פי-כן, גם בהיותו בגלות הרי הוא במעמד ומצב שפרעה עצמו (גלות עצמו) מכריז "בלעדך לא ירים את ידו ואת רגלו גו".

ו. ונחזור לעניינו – החילוק שבין שבת לחנוכה: שבת עניינו שביטה ממלאכה – כל מלאכתך עשויה, ואז עוסק יהודי בענייני קדושה, ובכללות – עבודה עם עצמו, ואילו העבודה דחנוכה היא – בענייני חול, ובכללות – לפעול בעולם, להאיר על פתח ביתו מבחוץ.

ונמצא שהחילוק שבין חנוכה לשבת הוא בדוגמת החילוק שבין "חוק" ל"בית": העבודה דחנוכה היא – לפעול בעולם, "בחוק", ואילו העבודה דשבת היא בנוגע לעצמו – "בית". וכמו כן החילוק שבין "בית" ל"חוק" הוא בדוגמת החילוק שבין ענייני קדושה לענייני חול (יום השבת וימי החול, כולל חנוכה שמותר במלאכה).

ועל-פי זה מובן העילוי דשבת חנוכה – חיבור ב' העניינים דשבת וחנוכה ביחד, ועניינו בעבודת האדם – חיבור ב' אופני העבודה דשבת וחנוכה: הן העבודה בנוגע לעצמו – "בית" (עניין השבת) והן העבודה לפעול בעולם – "חוק" (העבודה דחנוכה).

זאת אומרת: אף-על-פי ששבת וחנוכה הם ב' עניינים הפכיים (כנ"ל בארוכה) – הרי בהכרח שבכל שנה יהיה "שבת חנוכה", כלומר, ששניהם נפגשים ומצטרפים יהדיו.

ומובן שכאשר ב' העניינים דשבת וחנוכה מצטרפים ביחד – הנה לא זו בלבד ששניהם בתוקפם (ולא נגרע מאומה ח"ו מאחד מהם), אלא אדרבה: כל אחד מוסיף ומסייע בעניינו

ז. והנה, גם עניין המלאכה שבחנוכה – מצינו אצל יוסף (בפרשת מקץ):

מבואר בדרושי חסידות (במאמרי אדמו"ר הזקן, אדמו"ר האמצעי, אדמו"ר הצמח-צדק וכו', עד למאמרי כ"ק מ"ח אדמו"ר) אודות החילוק שבין אופן עבודת האבות לאופן עבודתו של יוסף – שהאבות היו רועי צאן, מכיוון שרצו להיות בהתבודדות מענייני העולם, כדי שיוכלו לעסוק בעבודת ה' כדבעי, מה-שאין-כן יוסף היה עוסק בענייני העולם, כמו שכתוב "ויבוא הביתה לעשות מלאכתו", "למיבדק בכתבי חושבני".

ועד שנעשה "משנה למלך", ובאופן ד"בלעדך לא ירים איש את ידו ואת רגלו בכל ארץ מצרים", ומובן שהתעסקותו בעניינים אלו היתה באופן ד"משאו ומתנו באמונה", כלומר, כאשר יוסף היה צריך לתת רשות לאחד להרים את ידו ורגלו כו', היה צריך להכנס בפרטי הדברים ("אריינלייגן זיך אין דעם"), ולבחון את התוצאות שיהיו עקב הרמת ידו ורגלו, ועל-פי זה להחליט אם לתת רשות להרים את ידו ורגלו כו'.

התורה הראשון שבעה עולים בפרשת מקץ. לפני ההגבה מניחים את ספר-התורה השני על הבימה, ואומרים חצי קריש.

אם יש בבית-הכנסת רק ספר-תורה אחד וצריך לגוללו לקריאה הבאה, כאשר גוללים אותו למפטיר, יאמרו תחילה – אחרי ה'שביעי' – חצי קריש, ורק אחר-כך יגללו אותו לקריאה הבאה. הגבהה (וגלילה) – לאחר גמר כל הקריאות, דהיינו לאחר מפטיר¹⁴. למפטיר קוראים "ביום השמיני" עד "כן עשה את המנורה" (במדבר ז, נד-ח, ד).

הפטרה: "יעש חירום" (מלכים א-ז, מ-נ). קרא הפטרה אחרת – קורא אחריה 'יעש חירום'. ואם נזכר אחר הברכות – קורא אותה בלא ברכה¹⁵.

אין אומרים 'אב הרחמים'.
יום התוועדות.

היום יש לעשות 'סך-הכול' מכללות העניין דחנוכה, על כל השנה כולה, להאיר את העולם כולו ב"נר מצוה ותורה אור"¹⁶.

יש ללמוד ביום זה את מאמר רבנו הזקן (או על כל פנים חלק ממנו) המבאר מעלת 'זאת חנוכה, והעיקר 'לחיות' עמו"¹⁷.
מנחה: אין אומרים 'צדקתך'.

אחרי ההג:

שיירי הפתילות שדלקו ושיירי השמן שבחנוכייה (לא שבבכבוק) – אם לא התנה עליהם תחילה – עושה להם מדורה בפני עצמם ושורפם¹⁸.

איסור להזכיר (ריכזו הדעות בנושא בס' בירור הלכה תנינא אריה ח"א ע"מ ש"א).

14 ריגלים בבתי-כנסת שהאוחז את הסית הראשון אינו עומד להגבהת הסית השני, וראה בשו"ת קנין תורה ח"ה סי' טז שהארזק בזה ואישר את המנהג (אף שאי"ז מדין עוסק במצוה, עיין בשריע אדה"ז סי' לח סו"ס ז. אך העירני ח"א מקור לזה מספר חסידים סי' תתקל ובמקור חסד שם, ועיי').

15 לוח כולל חבי"ד בשבת הראשונה של חנוכה.

16 'התוועדות' תשמיט ח"ב ע"מ 95. וראה 'התוועדות' תשי"ג ע"מ 92, 88.

17 המאמר: לקוטי-תורה, דרושי שמע"צ פח.ב. הגהות הצמח-צדק: אור-התורה, חנוכה (כרך ח, ה), דף תתקס"ב, א –

חודש טבת

מצווה לפרסם את תשובת הרבי, במענה לשאלה האם לערוך חתונה [בחצי השני של רוב החודשים, וכן בזמנים מסויימים שהיה מנהגנו שלא לקיים בהם חתונה:

"הגבלות בימינו אלה בנוגע לימי חתונה – מלבד המפורשים [=בשולחן-ערוך], כמובן ופשוט – המביאים לדחיית ואיחור זמן החתונה, מביאים בכמה וכמה מקרים, בעוונותינו הרבים למכשולים בענייני צניעות וכיו דחתן וכלה, ודי"¹.

"וצריך-עיון גדול ביותר: הכדאיות הן, או אדרבא?!"
[ולכן עצתי בכלל – שלא לאחר זמן חתונה]¹⁹.

יום שני

ד' בטבת

יום ראשון ב'ש"ה, אור 'יום שני' אם העננות מוגברת, יש לקרש את הלכנה מיד כשאפשר, גם אחר ג' ימים (מעט-לעת) מהמולד (החל מהלילה. המולד היה בשעה 18:19), ואין להמתין עד אחר שבעה ימים מהמולד²⁰.

יום שלישי

ה' בטבת – 'דידן נצח'

היום בו 'דידן נצח'²¹ באופן גלוי, לעיני כל העמים (בבית-המשפט הפדרלי), בנוגע לספרי

'התוועדות' תשמיט ח"ב ע"מ 86.

18 שריע ונו"כ סי' תרע"ז ס"ד. ביאור-הלכה שם.
19 בי"מ 119 ע"מ 11. זאת בנוסף להוראות דומות שפורסמו בנדון בהתקשרות גיליון קס"א ע"מ 18 – כל זה במקום ההסתייגות שהיתה בעבר מעריכת חופה בחודשי טבת ושבט, כמיש באג"ק ח"ה ע"מ נב, ח"ה ע"מ טו, ובפרט בח"ז ע"מ פח.

20 שער-הכולל פרק לג אות ב, עיי"ש בסופו, וכן בהגהת כ"ק אדמו"ר מהורשי"ב על זה (בסידור תורה-אור תש"ז ע"מ 489) ובסופה. וראה בס' דיני ומנהגי ראש-חודש – חבי"ד פ"יב הע"י 32.

21 ראה סיפור חז"ל אודות הכרה זו – ויקרא רבה פכ"ד, ג. משמעותה בעבודת ה' נתבארה בהתוועדות

הלכות ומנהגי חב"ד

מאת הרב יוסף-שמחה גינזבורג

יום שישי

א' בטבת, ב' דראש-חודש טבת – ז' דחנוכה שניים מקרא ואחד תרגום: ביום שישי אחר-הצהרים קוראים את כל הפרשה עם הפטרת המקורית, ואפשר גם לקרוא את הפטרת שבת חנוכה (או כהנהגת רבותינו, לחזור מחר בבוקר מ'שביעי' עד גמירא עם הפטרת שבת חנוכה). על כל אחד ואחת הנציל יום 'זאת חנוכה' [ובשנה זו שחל בשבת – מוכן שאת הנדרש צריך להקדים ליום ערב-שבת]: להשלמת נתינת דמיי-חנוכה (מי שטרם נתן – 'לחטוף' עוד בחנוכה, וכל המקדים הרי זה משוכח), וגם מי שכבר נתן – להוסיף עוד. להשלים הפעולות ד'מבצע חנוכה', עד לתכלית השלימות; ולעשות 'סך-הכול' מכללות העניין דחנוכה, על כל השנה כולה, להאיר את העולם כולו ב'נר מצווה ותורה אור'. לשם כך יש לערוך התוועדות נוספת ביום זה.¹

מתפללים מנחה ומדליקים נר חנוכה בבית-הכנסת [וטוב שיהיו עשרה בבית-הכנסת בשעת ההדלקה], ובבית [ראה להלן], ואחר-כך נר שבת,² אבל אין להתפלל מנחה ביחידות

לצורך כך.³

היום, מכיוון שמדליקים לפני זמן הרלקת נרות שבת, שהוא מוקדם לפחות בכ"ח דקות מזמן ההדלקה בכל יום, יש להקפיד לצקת יותר שמן, כדי שידלקו הנרות לפחות חמישים דקות אחרי שקיעת החמה (את המדליקים בנרות מוצקים יש לעורר שידלקו בנרות גדולים יותר מבכל יום).

היום אין מתעכבים חצי שעה סמוך לנרות.⁴

שבת-קודש פרשת מקץ

ב' בטבת, זאת חנוכה

אין לומר 'הנרות הללו' בשבת.⁵ מי שבירך ברכת-המזון בשתי הסעודות הראשונות של השבת, ואמר 'ועל הניסים' אך שכח לומר 'רצה' וזכור לאחר שהתחיל ברכת 'הטוב והמטיב' (אפילו אמר רק מילת 'ברוך' בלבד)⁶ – חוזר לראש, ואומר 'רצה' וגם 'יעלה ויבוא', אבל אין צריך להזכיר 'ועל הניסים'.⁷

שחרית: הלל שלם, קדיש תקבל. שיר של יום קדיש יתום.

מוציאים שני ספרי-תורה, וקוראים בספר-

של השני. ביום השבת צריכה להיות באופן של יגיעה ומלאכה (העניין דחנוכה). כלומר: המנוחה דשבת היא ביחס לעובדין דחול, אבל בנוגע לענייני קדושה – הרי אדרבה: דווקא ביום השבת צריכים לעסוק ולהתייגע בכל ענייני

בעבודה שמצד עצם נקודת היהדות אינו מתחשב כלל במבצע ותכונותיו, וכל עניינו הוא – למלא את רצון הקב"ה (באיזה אופן שיהיה)

כללות העניין דעונג שבת באכילה ושתייה וכו'. ומזה מוכן בנוגע לאופני העבודה דשבת וחנוכה – שחנוכה פועל עליו באופן העבודה דחנוכה, כדלקמן.

א. והביאור בזה: יהודי יכול לחשוב שמכיוון שהוא נמצא במעמד ומצב דשבת (קדושה) – לא נשאר לו אלא לנוח ולהינפש מכל עבודתו! כלומר: מכיוון שכבר עסק כדבעי – טוען הוא – בעניינים הקשורים עם מבצע חנוכה, וכן בשאר כל המבצעים: אהבת ישראל ואחדות ישראל, חינוך, תורה, תפילין, מזוזה, צדקה, בית מלא ספרים – יבנה וחכמיה, נרות שבת-קודש, כשרות האכילה ושתייה, וטהרת המשפחה, ואחדות ישראל על-ידי רכישות אותיות בספרי-התורה הכלליים, בתוככי שאר כל ענייני התורה ומצוותיה – הרי הוא נמצא במעמד ומצב ד"שבת", ואם כן, אינו צריך להמשיך ולהוסיף בעבודתו! הנה על זה אומרים לו – שעיקר העניין דעבודת התפילה (אריכות בתפילה וכו') הרי זה ביום השבת דווקא, כמבואר באגרת-הקודש (סימן א) ובכמה מקומות. וזהו מה שחנוכה מוסיף בשבת – שגם העבודה בענייני קדושה (עבודה עם עצמו)

א. והנה, נתבאר לעיל שכדי לחבר ולצרף ב' עניינים – זקוקים לעניין שלישי שלמעלה משניהם, ומפני היותו למעלה משניהם אזי בכחו וביכולתו לחברם יחד. ועל-דרך זה מוכן בנוגע לב' אופני העבודה דשבת וחנוכה – עבודה עם עצמו, ועבודה לפעול בעולם) – שישנו אופן עבודה שלמעלה משניהם, וכאשר העבודה היא באופן כזה, אזי בכוחו ויכולתו לעסוק בב' אופני העבודה (דשבת וחנוכה) גם יחד, כדלקמן. ויש לומר – שגם בשבת וחנוכה עצמם ישנה ומרומזת דרגא השלישית הנ"ל (שעל ידה מתחברים ב' אופנים העבודה דשבת וחנוכה): במנוחה דשבת ישנם ג' דרגות: מעלי שבתא, יומא דשבתא, ורעווא דרעוויין. ועניינים: המנוחה דמעלי שבתא היא – מנוחה ממלאכה (שזהו העניין דחנוכה שבשבת גופא), המנוחה דיומא דשבתא היא – עצם עניין המנוחה, ללא כל קשר עם מנוחה ממלאכה (כי המנוחה דמלאכה היתה כבר במעלי שבתא), שזהו עצם עניין השבת. וכזה גופא ישנו העניין ד"מעלין

(1) היום יום לי סיוון. וראה שו"ע אדה"י סי' רפה ס"ו. ישערי הלכה ומנהגי או"ח ח"א סי' קלב. לוח כולל-חב"ד.
 (2) נשיאי חב"ד היו קוראים את הפרשה עד שני או שלישי אור ליום שישי. ביום שישי אחר חצות היו מתחילים עוד פעם מהתחלה והעבירו את כל הסדרה עם הפטרה שלה. ביום שבת בבוקר לפני התפילה היו מעבירים עוד הפעם מושביעין, ואומרים את הפטרה הנקראת בפועל אם היא שונה מזו של הסדרה, כגון השבת – הפטרת שבת חנוכה, וכן הפטרת ראש-חודש ומחר חודש (לוח יהיום יום' די טבת. וראה אג"ק סוף כרך ח"י).
 (3) 'התוועדות' תשמי"ח ע"ב עמ' 92.
 (4) שם עמ' 90.
 (5) שם עמ' 95.
 (6) 'התוועדות' תשי"ג ח"ב עמ' 92, 88.
 (7) לוח כולל-חב"ד.
 (8) ספר-המנהגים, ראה שם הטעמים לזה.
 (9) קיצור של"ה ה' חנוכה, וא"ר ר"ס תרע"ט. וכן נהג הרבי אחרי שנת תשמ"ח, כאשר חזר מן 'היאהלי' סמוך לשקיעה: הדליק נר חנוכה, נר שבת, ואחר-כך התפלל מנחה בציבור.
 (10) היום-יום, כה כסלו (ומהלשון משמע, שבכל זאת התעכב מעט). ספר-המנהגים.
 (11) באחת מהתוועדות שבת חנוכה בין השנים תשמ"ג-מ"ו החלו לנגן 'הנרות הללו', והרבי מנע זאת (כיוון שאומרים 'אנו מדליקין'), ומאו לא ניגנו זאת עוד (בשבת).
 (12) שו"ע אדה"י סי' קפח ס"ט. סידור אדה"י.
 (13) שו"ע אדה"י סי' קפח סעיף יד. ולכאורה גם לדנות אין

בקודש" – רעווא דרעוויין, תכלית השלימות בעניין המנוחה: "מנוחה שלימה", "מאתך היא מנוחתם" – מנוחתו של הקב"ה. זוהי הדרגה הג' שלמעלה מב' הדרגות דמעלי שבתא ויומא דשבתא (חנוכה ושבת בנוגע לשבת גופא).

ועל-דרך זה בנוגע לחנוכה: הדלקת נר חנוכה היא "על פתח ביתו מבחוץ", וזוה מרומזים ג' עניינים: "ביתו" (עניין השבת שבחנוכה), "בחוץ" (חנוכה עצמו), והחיבור דב' עניינים אלו (על-ידי עניין שלמעלה משיניהם) – להאיר על פתח ביתו מבחוץ, חיבור "בית" ו"חוץ".

א. והביאור בזה – בעבודת האדם:

כללות העבודה דשבת והעבודה דחנוכה – עם היות שכל אחד מהם הוא עניין כללי, הרי בכלל זה ישנם ריבוי פרטים, התחלקות וציור כו'. וישנו אופן עבודה שלמעלה מזה – העבודה שמצד עצם נקודת היהדות, בחינת יחידה שבנפש [שישנה בנשמתו של כל אחד ואחד מישראל, כמאמר "חמשה שמות נקראו לה (לנשמה) – נפש, רוח, נשמה, חיה, יחידה"]. שזוהי עבודה שלמעלה מכל עניין של התחלקות וציור כו'.

ובפשטות: כאשר עבודתו היא מצד כוחותיו הפנימיים – הרי יש מי שטבעו נוטה יותר לעבודה עם עצמו (בענייני קדושה, עניין השבת), ויש מי שטבעו נוטה יותר לעבודה ופעולה בעולם (בענייני חול, העניין דחנוכה). אבל כאשר עבודתו היא (לא מצד טבעו, כוחות פנימיים כו', אלא) מצד עצם נקודת היהדות, בחינת יחידה שבנפש – הרי אין אצלו כל נפקא-מינה מהי העבודה המתאימה יותר לטבעו ותכונותיו כו', כי מצד נקודת היהדות שבו (שלמעלה מכל ציור כו') רצונו לקיים את רצון הקב"ה בלבד, ולכן, כאשר רצונו של הקב"ה שיעסוק בעבודה עם עצמו – הרי הוא עוסק בעבודה עם עצמו, וכאשר רצונו של הקב"ה שיעסוק בעבודה ופעולה בעולם – הרי הוא עוסק בעבודה ופעולה בעולם.

וכל זה – אפילו כאשר מדובר אודות מציאותו של אדם סתם, מכיוון שכל מציאותו היא – "אני נבראתי לשמש את קוני", ועל-אחת-כמה-וכמה כאשר מדובר יחידה שבנפש! ועניין זה מובן בפשטות גם ליהודי פשוט:

אצל כל יהודי ישנו עניין האמונה בהקב"ה – "מאמינים בני מאמינים". ורצונו של כל יהודי לקיים את רצון הקב"ה. הוא אמנם אינו יודע אודות פסק דין הרמב"ם (הלכות גירושין סוף פרק ב') בעניין זה, אבל כאשר שואלים אותו – הרי הוא עונה בפשטות שרצונו לקיים את רצון הקב"ה. ולכן, מה איכפת לו אם מדובר אודות "מצות עשה" או אודות "מצות לא תעשה" – הרי כל רצונו הוא רק לקיים את רצון הקב"ה, ולכן, כאשר הקב"ה רוצה שיקיים מצוות עשה הרי הוא מקיים מצוות עשה, וכאשר הקב"ה רוצה שיהיה מ"לא תעשה" הרי הוא נזהר מ"לא תעשה"!

וכמדובר פעם בארוכה (לקוטי-שיחות כרך ו עמ' קכה) אודות הביאור בשיטת רבי עקיבא שבעת שמיעת עשרת הדברות ענו בני ישראל "על הן הן ועל לאו הן" – שבשניהם (גם במצוות עשה וגם במצוות לא-תעשה) מודגש הרצון לקיים את רצון הקב"ה, מבלי להכנס לחילוקי הפרטים שבדבר, אם מדובר אודות עניין חיובי או עניין שלילי.

וזהו העניין השלישי שלמעלה מב' אופני העבודה דשבת וחנוכה – העבודה שמצד עצם נקודת היהדות, שעל-ידיה נפעל החיבור דב' אופני העבודה דשבת וחנוכה, מכיוון שבעבודה שמצד עצם נקודת היהדות אינו מתחשב כלל בטבעו ותכונותיו (אם טבעו נוטה יותר לעבודה דשבת או לעבודה דחנוכה), וכל עניינו הוא – למלא את רצון הקב"ה (באיזה אופן שיהיה).

(קטעים משיחת שבת-קודש פרשת מקץ, זאת חנוכה היתשמי"ג – יתורת-מנחם – התנועותיות תשמ"ג, כרך ב, עמ' 732-742 – בלתי מוגה)

חנוכה

"ורבים ביד מעטים"

אפשר להפיק מכאן שני לקחים בעבודת הבורא.

א) למרות היותנו "חלשים" ו"מעטים" בגשמיות – בני גוי קדוש אנו, "טהורים", "צדיקים", ו"עוסקי רצונך", והקב"ה עושה לנו לא רק ניסים סתם אלא "ניסים", "פורקן", "תשועות" ו"נפלאות", ועד ל"תשועה גדולה".

ב) אמנם החשמונאים עשו 'כלי' טבעי לניצחונם במלחמה, אך הם עשו זאת מתוך ביטחון גמור בקב"ה. לכן לא התחשבו כלל בעובדה שאויביהם גיבורים ורבים (בגשמיות). ללמדך: אמנם היהודי חייב לעשות 'כלי' טבעי לברכת ה', אך עם זאת (והוא העיקר) עליו להיות חזק בביטחון גמור שההצלחה תבוא מהקב"ה, כנאמר – "מאת ה' היתה זאת, היא נפלאות בעינינו".

(לקוטי-שיחות כרך י עמ' 284)

"גיבורים ביד חלשים, ורבים ביד מעטים, וטמאים ביד טהורים, ורשעים ביד צדיקים, וזדים ביד עוסקי תורתך"

ויש לדקדק בזה: בשלמא בשני פרטים הראשונים ("גיבורים ביד חלשים" ו"רבים ביד מעטים") בא לידי ביטוי גודל הנס והפלא; אבל כיצד מבטאים שלושת פרטים האחרונים ("טמאים ביד טהורים", "רשעים ביד צדיקים", ו"זדים ביד עוסקי תורתך") את הנס? וכי זה בלתי-טבעי שטמאים ינצחו על-ידי טהורים וכו'? ויש לומר שב"טמאים", "רשעים" ו"זדים", אין הכוונה ליוונים, אלא לסוגים אלו בתוך עם ישראל עצמו. ולפי זה מובן הנס והפלא שבדבר, כי החשמונאים היו מיעוט בתוך בני-ישראל, ואילו הסוגים הנ"ל היו הרוב; והפלא הוא שאף-על-פי שזה היה המצב – הטמאים נמסרו ביד טהורים כו'.

המוסר השכל מזה לזמננו: גם כיום שומרי התורה ומצוותיה הם מיעוט בעם-ישראל. אך אין להתרשם מכך, כשם שהחשמונאים לא התחשבו בכך; ובאם רק נעשה כמוהם הנה בסופו של דבר יהיו כֹּף ישראל 'טהורים', 'צדיקים', ו'עוסקי תורתך'.

(משיחת שבת-קודש פרשת מקץ תשל"ב – בלתי מוגה)

"וטיהרו את מקדשיך... וקבעו שמונת ימי חנוכה אלו להודות ולהלל לשמך הגדול"

ידועה השאלה הנזכרת בספרים – מדוע הוצרכו לחנוכת המקדש והרי קדושתו הקודמת לא בטלה? ויש לומר שאין הכוונה כאן לחינוך כמו בדין ד"עבודתן מחנכתן", אלא לחינוך כפשוטו – התחלה לאחר הפסק ארוך ולאחרי שפינו וטיהרו את המקדש. על-פי זה יומתק הנאמר "וקבעו שמונת ימי חנוכה א"ז (רק ועל ידי) להודות ולהלל".

(לקוטי-שיחות כרך י עמ' 279)

"די מחסורו", גם בחנוכה

בשבת-קודש פרשת תולדות תשנ"ב (ספר- השיחות תשנ"ב עמ' 132, וראה גם שיחות- קודש תשנ"ב עמ' 374), התבטא הרבי בדבר הצורך לדאוג לכך שלשום יהודי לא יחסר דבר ואפילו לא "דמי חנוכה":

בין "הצרכים הנוספים חדודש כסלו" להם זקוק יהודי ולשם כך יש לדאוג ל"ינתנת צרכיו הגשמיים של יהודי" הנה "בימי חנוכה, יימי שמחה והלל", שמוסיפים בסעודות של שמחה, כולל גם המנהג דנתינת מעות חנוכה (כפי שנהגו רבותינו נשיאינו)..."

"מבצע חנוכה במלוא ההיקף"

כך אמר הרבי בשיחת טו"ב בכסלו תשמ"א לגבי 'מבצע חנוכה' (להלן בתרגום חופשי מלקוטי-שיחות כרך כ עמ' 429):

יש לפעול במבצע חנוכה במלוא ההיקף, ובכל השלימות, בנוגע לכל אחד ואחת (והיינו גם אחת שהרי "אף הן היו באותו הנס"). ועל-אחת-כמה וכמה – לפעול בזה עם אלו שנצרכים לכך במיוחד – אלו הנמצאים בבית האסורים, או בבית הרופאים [כפי שנקרא בלשון העולם "בית חולים"], ואלו הנמצאים בבתי זקנים, שמצד החלישות שלהם צריכים לעזר מיוחד. ועל-אחת-כמה זכמה לפעול במבצע חנוכה עם אלו שזכו להגן בגופם בפשטות על גבולות הארץ, לשמור שלא תהיה חס־שלום "הארץ נוחה ליכבש בפניהם"...

והרבי סיים את אותה שיחה:

ויהי רצון שעלידי ההכנות למבצע חנוכה נזכה בקרוב ממש לחנוכת בית-המקדש השלישי, עלידי משיח צדקנו, בקרוב ממש ומתוך מנוחה ושמחה וטוב לבב.

"הזמן גרמא"

ונחתום בהתבטאות של הרבי במכתב פרטי מימי חנוכה תשמ"ט שמסתיים כך:

והזמן-גרמא גם-כן – ימי חנוכה מאירים, ויהי רצון שיאירו בכל השנה כולה.

נוספת... בפועל, הרבי פשוט ביקש להודות לו, 'לא רק בדיבור אלא גם במעשה'. אבי עמד נבוך מול הרבי ואמר שכל מה שעשה גרם לו עונג וכבוד והוא לא רוצה כל גמול בעבור ביצוע השליחויות.

"אבל הרבי לא קיבל את תשובתו, באומרו כי אבי עשה לו 'טובה אישית', והוא אינו רוצה 'להישאר חייב'. באינ-ברירה אמר אבי לרבי שהוא מבקש ספר תניא בשביל בנו, שבוודאי יוקיר ויעריך זאת. הרבי אמר לו שאחר-כך ייכנס למזכירות ויקבל את מבוקשו.

"כעבור זמן נכנס אבי למזכירות ובה חיכו לו שתי מתנות, שהיו בעצם ארבע. מתנה אחת – שני ספרי תניא. אחד בלשון-הקודש, עברו, ושני, מתורגם לאנגלית, עבור בנו. המתנה השנייה כללה שני ספרים באנגלית בעבור הקצין האחראי על בתי-הכלא בדרום אפריקה ובעבור אשתו. 'האתגר' זהו שם הספר שניתן לקצין, 'ראשת חיל' – לאשתו.

"בהתוועדות שהתקיימה בחנוכה הסמוך, סיפר הרבי לקהל את כל מה שאירע, ואף הביט באותה שעה, כמה פעמים, לכיוון אבי שנכח במקום. בסיום השיחה, פנה אליו הרבי בחיוך וביקש ממנו לומר 'לחיים'.

"כשחזר אבי לדרום אפריקה מיהר לטלפן לקצין. עוד בטרם הספיק אבי לפצות את פיו, סיפר לו הקצין כי עוד באותו יום ששוחח עמו, הסדיד את העניין וכי האסירים היהודים אכן זכו להדליק נרות חנוכה. אוראז סיפר אבי לקצין על הספרים שהרבי שלח לו ולרעייתו. הלה הודיע כי הוא בא מיד לקחת את המתנה. כשהגיע אל אבי, שאלו אבי מדוע כל-כך מיהר לקחת את המתנות? הקצין השיב בהתלהבות: "כשאדם היושב במדינת ניו-יורק חושב על אדם אחר הנמצא בעבר השני של כדור הארץ, ומתאמץ לשמחו בנרות חנוכה – איש כזה ראוי לתואר 'מנהיג אמיתי', וכשמנהיג כזה שולח לי מתנה, אני רוצה לראותה ולקבלה מהר ככל האפשר!"...

בחנוכה במיוחד, צריך להתעסק בחינוך בני הבית

הצמח-צדק היה עורך התוועדות עם בני ביתו

כ"ק מו"ח אדמו"ר סיפר שהיה נהוג אצל הצמח-צדק (וכן נהגו גם שאר הנשיאים), שבאחד מלילות החנוכה היו עושים "לאטקעס אווענט" (= "ערב לביכות"), והצמח-צדק היה עורך התוועדות עם בני ביתו.

וזהו הוראה לכל אחד – שצריכים להתעסק עם בני הבית לחנכם בו, ובפרט בזמן דחנוכה, שכן נוסף לכך ש"אף הן היו באותו הנס", כפי שמצינו גם בנוגע לפורים, הרי חנוכה הוא מלשון חינוך, "חנוך לנער", כמבואר בכמה מקומות.

ועניין זה צריך להיעשות לא בדרך-אגב, לצאת ידי חובתו בלבד, אלא באופן של התלבשות, ובהקדמת ההכנה הראויה – כמו כל עניין של השפעה הדרוש הכנה, ובסדר פנים יפות, שאז יתקבלו הדברים.

כמו כן ישנו מנהג ישראל ליתן "מעות חנוכה" שזהו עניין של השפעה נוספת, היינו, שנוסף לכך שבכל השנה נותנים להם צרכיהם במזון ולבוש, בגשמיות וברוחניות, נותנים להם גם "מעות חנוכה".

וכיוון ש"מנהג ישראל תורה היא", נכלל גם מנהג זה בהעניין ד"מה שהוא מצווה לבניו לעשות הוא בעצמו עושה", ולכן, צריך הקב"ה ליתן לכל בני-ישראל – שהם בניו – "מעות חנוכה", דהיינו השפעה נוספת, כמו שנתבאר לעיל בהמאמר בעניין "סוד שורש" ו"סוד תוספות".

לא אכפת לי אם עניין זה נקרא בשם "מעות חנוכה" או בשם אחר, אבל העיקר הוא שתומשך השפעה נוספת, היינו, שלא זו בלבד שיהיה לבני-ישראל כל צורכיהם (לא בצמצום אלא) בהרחבה, אלא עוד זאת, שתומשך להם השפעה בלי גבול: "והריקותי לכם ברכה עד בלי די"!

צריכים רק להבהיר ולהזהיר שריבוי ההשפעה וריבוי התענוג לא יגרום שיהיו מונחים בהגשמיות.

על-דרך המסופר בהתוועדות די"ט כסלו אודות י"ט כסלו שנת תרמ"ח, ש"ק אדנ"ע התוועד היטב ("שטארק פארבראכט"), במעמד חסידים בעלי צורה בהשכלה ועבודה, שהתענגו במאוד על העניינים שדיבר כ"ק אדנ"ע. ובינתיים ניצלו את התענוג על אכילת "גריקענע קאשע" (רייסת כוסמת)... כנהוג שבסעודת י"ט כסלו היו אוכלים "גריקענע קאשע", אלא באופן שיעשו מהגשמיות כלי לאלוקות.

(משיחת שבת-קודש פרשת מקץ, שבת חנוכה, מברכים החדש טבת, ה'תשח"י; תורת-מנחם – התוועדות ה'תשח"י, חלק ראשון (כ"א), עמ' 295-296 – בלתי מוגה)

ימי חנוכה מאירים... בכל השנה כולה

"כשהקצין יראה שהעזת להעירו משנתו, הוא יתרשם ויבין את החשיבות בכך שהאסירים היהודים ידליקו נרות חנוכה בתאי מעצרים", אמר הרבי לרב מדרום-אפריקה והאיץ בו להעיר קצין בכיר משנתו בארבע לפנות בוקר ☐ סיפור מופלא על אהבת-ישראל עמוקה, על דאגה ליהודים שהגיעו לשפל המצב ועל ראייה רחוקה ונכונה של הרבי

מאת הרב מרדכי-מנשה לאופר

נפתח בסיפור מופלא שרמו לו מצוי בקטע יומן המופיע בשיחות-קודש (תשל"ט כרך ב עמ' 752) ופרטיו התפרסמו במקום אחר. כאמור, בשיחות-קודש (שם) מופיע המשפט הבא:

"רב בדרום אפריקה נכנס ל'יחידות' ואמר לו כ"ק אדמו"ר שליט"א שישתדל שיהיו מגורות [חנוכה] בשביל כל אחד [=מהאסירים] שנמצא בבית האסורים...".

מיהו אותו רב ומיהו הסיפור המלא של אותו מבצע חנוכה? ובכן, מדובר ברב שבתי כץ ז"ל, אשר בנו הואיל לימים לספר את הדברים ואלה פורסמו באנגלית בתשורה מיוחדת שהופיעה על-ידי התלמידים השלוחים לישיבת חב"ד דרום-אפריקה (ובתרגום ללה"ק על-ידי ש' זהבי):

"הנושא העיקרי באותה 'יחידות' היה הדלקת נרות חנוכה לאסירים בדרום אפריקה. הרבי שאל את אבי: מה עושים שם למען האסירים היהודים?

אבי החל לספר לרבי על התנאים הבלתי נוחים בבתי-הסוהר שם, השונים מאוד באשר בניו-יורק. אף-על-פי-כן, בראש-השנה

וביום-הכיפורים האסירים היהודים פטורים מעבודה; בפסח הם אף מקבלים אוכל כשר, הנעשה בידי ה'חברה קדישא'.

"הרבי רהרר קצת ושאל: 'ומה בקשר לחנוכה? משהו חייב להעריך עד כמה חשוב לאדם היושב בודד בתא-מעצרו, להדליק נרות חנוכה; שיתנו לו תקווה וחוסן יהודי בסביבה החשוכה בה הוא שרוי.

"אבי הבטיח לרבי כי מיד בחזרתו לדרום אפריקה יתחיל לפעול בנושא, כדי שבשנה הבאה יוכלו האסירים להדליק נרות חנוכה. כמוכן שהרבי לא היה שבע-רצון מהתשובה. הרבי אמר שהוא רוצה כי כבר באותה שנה ידליקו האסירים נרות חנוכה.

"אבי ניסה להסביר לרבי שבזמן הקצר העומד לרשותו עד לחנוכה, וכפרט כאשר הוא מצוי בניו-יורק – ספק רב אם יצליח לסדר את העניין. הרבי לא הרפה והציע כי מיד בתום ה'יחידות' יגש למזכירות ומשם יתקשר להנהלת הכלא.

"שוב ניסה אבי להתחמק, באומרו שהשעה כרגע בדרום אפריקה היא ארבע לפנות בוקר והוא אינו יכול להעיר קצין בכיר משנתו בשעה

כזו. הרבי קטע את דבריו ואמר: 'כשהקצין יראה שהעזת להעירו משנתו, הוא בוודאי יתרשם ויבין את הצורך והחשיבות בכך שהאסירים היהודים ידליקו נרות חנוכה בתאי מעצרים'.

"אך יצאנו מחדרו של הרבי ניגש אל אבי אחד המזכירים וסימן לו להיכנס לחדר המזכירות. בפנים, הראה לו היכן מכשיר הטלפון, באמצעותו אפשר להתקשר לדרום-אפריקה.

"תחילה התקשר אבי למזכירו האישי בפרטוריה, כדי לאתר את מספר הטלפון של הקצין האחראי בביתו. במקביל ביקש ממנו כי יתקשר לקצין ויכין אותו לשיחת הטלפון שיקבל בעוד כמה דקות מחוץ לארץ.

בחלוף כמה דקות התקשר אבי אל הקצין. כששמע הקצין את קול אבי בטלפון, שאל מיד בהכנעה – במה יוכל לעזור. אבי הופתע מהשאלה והחל לספר כי זה עתה יצא מפגישה מיוחדת עם מנהיג יהודי מפורסם וקדוש, המתעניין מאוד בשלומם של האסירים היהודים בדרום-אפריקה. 'אותו מנהיג קדוש', אמר אבי לקצין, 'יודע ומבין היטב עד כמה נחוצה וחשובה לאסירים הדלקת הנרות דווקא במקום הימצאם האפל; עד כמה יכולה החנוכיה להחדיר בליבם שמחה וחיית'.

"דברי אבי הרעידו את מיתרי ליבו של הקצין. הוא התרשם כל-כך עמוק, עד שלבסוף אמר לאבי כי מחר בבוקר – אף-על-פי שזה 'יום חופשי' לו – ישלח מכתבים לכל בתי-הסוהר ברחבי דרום אפריקה ובהם הוראה להתייר לאסירים היהודים להדליק נר חנוכה בכלאם כבר בחג הקרוב.

"למחרת בבוקר המתין אבי לרבי, כדי לדווח לו על תוכן שיחת הטלפון. כשהגיע הרבי ל-770, שאל הרבי את אבי 'נו...?'. לאחר שאבי סיפר את מהלך השיחה, חייך הרבי ואמר שהוא מעוניין לקבל אותו לאחר תפילת שחרית. לאחר התפילה נכנס אבי לחדרו של הרבי. הרבי סיפר לו כי בכל חמישים המדינות

בארה"ב מותר לאסירים להדליק נרות חנוכה. 'כאן, בניו-יורק, זה המקום היחיד שלעת-עתה אסור לאסירים להדליק נר חנוכה. היית מאמין?!', שאל הרבי בטון רווי צער.

"הרבי ביקש מאבי כי יפעל שגם בניו-יורק יוכלו האסירים היהודים להדליק נרות חנוכה. 'אמור לממונים שאפילו בדרום אפריקה מדליקים האסירים נרות חנוכה, וממילא הם ילמדו מדרום אפריקה ויעשו גם כאן כך'.

"אבי, שהופתע מאוד מהמשימה שהוטלה עליו, אמר לרבי כי אינו יודע איך ועם מי לפעול בעניין. הרבי אמר לו 'הרב יעקב-יהודה הכט (ע"ה) מעורה עמוק בעניין והוא כבר יפנה אותו לכתובת הנכונה.

"לאחר ה'יחידות', כשניגש אבי לרב הכט, הרב הכט התפלא מאוד והצביע על העיתוי הלא-מתאים לביצוע המשימה. 'שום משרד לא מתפקד היום' (זה היה יום חופש), אמר. אך כשאבי סיפר לו את השתלשלות העניינים, ירד הרב הכט לעומק העניין ובתוך כמה דקות איתר את האחראי הממשלתי על בתי-הסוהר. למרבה המזל, האישי היה שרוי במצב-רוח מרומם. הרב הכט הציג את אבי ואת מאמציו שגרמו לכך שאסירים יהודים בדרום אפריקה יוכלו להדליק נרות חנוכה בכלאם.

"האחראי הסכים ברצון, ואף ציין שאם בדרום אפריקה – מקום שהיהודים הם מיעוט אפסי – הסוהרים מאפשרים לאסירים להדליק נרות חנוכה, אין שום סיבה בעולם שדבר כזה לא יקרה במדינה כמו ניו-יורק... בסוף דבריו הבטיח האישי כי הנושא יטופל על הצד היותר טוב.

"מחוגי השעון התקרבו לשעה 3:00 בצהריים, דבר שאמר לאבי למהר ל-770 כדי 'לתפוס' את הרבי בעת שהוא יוצא לתפילת מנחה. כשהרבי יצא מחדרו, שב ופנה אל אבי באותה שאלה – 'נו...?'. אבי סימן בידו שהשליחות בוצעה, והרבי ביקש לראותו אחרי מנחה.

"לרגע סבר אבי כי מצפה לו שליחות